

[Antonsen.]

Når hr. Poul Dam har kunnet komme frem med sine konkrete eksempler fra Bulgarien og på dem forsøger at generalisere, vil jeg for det første sige, at Bulgarien er et meget specielt tilfælde. Det er en af vore meget små handelspartnere. Vor indførsel fra Bulgarien i 1965 var på 6 milliarder, vor udførsel dertil var på knap 16. Der er altså her tale om et ... (*Afbrydelse af indenrigsministeren* [Hans Hækkerup]) ... millioner kroner, undskyld — vi er jo vant til at regne med store tal, når vi kommer fra merværdiafgiften.

Der er altså tale om et udførselsoverskud på 10 mill. kr. i forhold til Bulgarien, men ser vi på samhandelen med de øvrige østlande, har hr. Haunstrup Clemmensen allerede været inde på totaltallene, og jeg kan dels bekræfte disse oplysninger, dels pege på, at med hensyn til de østlande, som vi har den meget store samhandel med, Polen og Sovjetunionen, er underskuddet den anden vej; vor import fra disse lande er væsentlig større end vor udførsel til dem. Vor import fra Polen var i 1965 på 223 mill. kr., vor eksport dertil var knap 100 mill. kr. lavere. Det har ikke været nogen løftestang for, at Polen aftog flere varer. Det er et problem at få disse østlande til at aftage en lang række danske varer, det er jeg meget nøje inde i, men vi har ikke tillid til, at man ved at oprette en sådan statslig institution vil kunne klare det, som endnu ikke er lykkedes på privat basis.

Vi har ikke nogen større samhandel med disse østlande, men det skyldes andre forhold. Det skyldes på en række områder, at kvalitetene ikke er tilstrækkelig gode, og det skyldes også, at der i et vist omfang er tale om en lavprisimport, som begrænses gennem de restriktioner, handelsministeriet opretholder. Vi ved, at arbejdslønningerne i disse lande er væsentligt lavere end her i landet. De lønner ikke deres lønmodtagere nær så godt, som vi gør, og derfor er der på visse vareområder særlige problemer,

men ingen af disse problemer løses gennem det her fremsatte forslag, og vi kan altså ikke medvirke til, at det fremmes.

Ordføreren for forslagsstillerne (Poul Dam): Det eneste, jeg virkelig kan takke for, er vel, at man har villet ofre dette forslag nogle minutter på dette sene tidspunkt af mødedagen, men det vil jeg da gerne takke for og også for nogle smukke ord om betydningen af at udvide samhandelen med en række lande.

Det er, som jeg har haft lejlighed til at sige ved anden lejlighed, højst sandsynligt, at der ikke er tilstrækkelig konkret viden og tilstrækkelig meget materiale bag dette forslag. Det kan der ikke være ved private forslag. De har først og fremmest den opgave at sætte noget i gang, og kan de det, er det også godt.

Men jeg synes nu på den anden side, at der i de indvendinger, som fremkom fra flere af de ærede ordførere, var en, skal vi sige meget flot stillingtagen til nogle ting. Hvis man uden videre går ud fra, at manglende samhandel skyldes, at varerne ikke er af tilstrækkelig kvalitet, ja, så er det jo simpelt hen en cirkelslutning; så siger man, at der er ingen handel, for der er ikke noget at handle med. Det ved man åbenbart ikke noget om. De varer, som man — for nu stadig væk at bruge dette ulyksalige eksempel med Bulgarien — kan se på den internationale messe i Plovdi hvert år, er varer, som absolut kan konkurrere med de varer af tilsvarende type, som vi får fra andre lande i Sydeuropa. Der kan være nogle organisationsproblemer, men der er ikke noget i vejen med varernes kvalitet; de eksporteres da også i betydelig udstrækning fra Bulgarien til vore nabo-lande. Det er ikke her, spørgsmålet er.

En anden fordom, som jeg synes man var ude for, var den, at det private erhvervsliv nødvendigvis var bedre egnet, og at statshandelen altid var træg. Jeg tror ikke, det er rigtigt. Jeg kan ikke se nogen som helst mening i, at folk ødelægger deres initiativ,